

**Komunikat z posiedzenia
Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
Politechnika Białostocka, 05.09.2025 r.**

W dniu 5 września 2025 r. o godz. 14:30 na Politechnice Białostockiej odbyło się otwarte posiedzenie Rady KSN NSZZ „Solidarność” w ramach Forum Uczelni i Instytutów Polskich. W spotkaniu uczestniczyło 18 członków Rady, 4 członków Komisji Rewizyjnej, pracownica biura oraz zaproszeni goście.

Przed posiedzeniem miała miejsce uroczystość wręczenia medali zasłużonym działaczom „Solidarności” z Regionu Podlaskiego. Wydarzeniu towarzyszyły wystąpienia m.in.: dr hab. inż. Marty Kosior-Kazberuk, Rektor Politechniki Białostockiej oraz Józefa Mozolewskiego, Przewodniczącego Zarządu Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność”. Uczczono również 45-lecie powstania Związku, prezentując teledysk braci Golec oraz film przygotowany przez Uniwersytet Śląski, w którym młodzież licealna rozmawia z działaczami „Solidarności”. Zaproponowano upublicznienie obu materiałów wideo oraz przygotowanie specjalnej publikacji na 50-lecie Związku. Członkowie KSN zostali poproszeni o przekazywanie historycznych dokumentów do biura KSN lub kol. Ewie Żurawskiej, Przewodniczącej Komisji Historycznej.

Posiedzenie Rady KSN otworzył kol. Dominik Szczukocki, proponując otwartą dyskusję na temat bieżących spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Przedstawiono działania dwóch zespołów ministerialnych, w których uczestniczy KSN.

Tematy obrad Rady KSN

- **Działania zespołów ministerialnych:**
 - Współpraca ze związkami zawodowymi – pozytywny odbiór propozycji legislacyjnych przez Ministerstwo Nauki.
 - Przeciwdziałanie mobbingowi – koncepcja rzeczników akademickości, rola inspektorów pracy.
- **Pismo do ministra Kulaska** ws. finansowania nauki – pozytywna opinia KRASP.
- **Krytyka marginalizacji „Solidarności” akademickiej** – apel o Nadzwyczajny Zjazd Delegatów KSN.
- **Potrzeba aktywizacji członków** – apel o większą widoczność, integrację i udział w protestach (np. 13 września w Warszawie).
- **Problemy z porozumieniami płacowymi** – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski jako przykład braku współpracy z rektorem.
- **Postulaty medialne** – sugestia kierowania spraw do ogólnopolskich mediów.

Kwestie formalne i prawne

- **Obowiązek sprawozdań z liczby członków** – ich brak może skutkować utratą prawa do negocjacji.

- **Reprezentatywność związków** – 15% dla niezrzeszonych, 8% dla zrzeszonych; w razie niespełnienia – decyduje liczba członków.
- **Komunikaty ministerialne** – nie mają mocy prawnej, rektorzy nie są zobowiązani do ich przestrzegania.

Sprawy socjalne i wynagrodzenia

- **Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych:** od 2026 r. planowany odpis 6,5%, ale KRASP wnioskuje o jego zniesienie. Minister Ziło-Pużuk zdecydowała o zamrożeniu funduszu na 10 lat – poziom odpisu niezmienny.
- **Wspólne stanowisko trzech central związkowych:** apel o zwiększenie nakładów na naukę i powiązanie wynagrodzeń ze średnią krajową – dokument poparty przez KRASP.
- **Wynagrodzenia:** 40% pracowników uczelni zarabia poniżej płacy minimalnej. Minimalna płaca profesora musi być dwukrotnością płacy minimalnej.

Kontrowersje wokół zakazu konkurencji

- **Śląski Uniwersytet Medyczny:** nauczyciele akademicki otrzymali umowy zakazujące pracy w innych instytucjach – bez konsultacji ze związkami, pod groźbą zwolnienia.
- **„Solidarność” zareagowała sprzeciwem,** zasięgnęła opinii prawnej i spotkała się z prorektorem.
- **Brak podstaw prawnych:** ustawa nie definiuje działalności konkurencyjnej – sprawa może trafić do sądu pracy.

Rzecznicy akademicki – dyskusja i wnioski

- **Brak jednolitych regulacji:** rzecznika powołuje rektor, co budzi wątpliwości co do niezależności.
- **Problemy zgłaszane przez uczelnie:**
 - Zastraszanie przez rzeczników (SGGW).
 - Przejmowanie funkcji związków zawodowych (UŚ).
 - Ograniczone kompetencje i skuteczność (UW).
 - Brak statystyk zgłoszeń i nierówności w dostępie do środków (AGH).
- **Ryzyko nadużyć:** rzecznik może inicjować postępowania dyscyplinarne – przykład zawieszenia nauczyciela na AGH bez orzeczenia.
- **Apel o konkretne rekomendacje** dla zespołu ministerialnego – potrzebne praktyczne rozwiązania, nie teoretyczne koncepcje.

Zakończenie i wydarzenia towarzyszące

- Podziękowania dla uczestników za aktywny udział.
- **Szkolenie certyfikowane:** „Negocjacje – praktyczne techniki dialogu” zorganizowane przez Fundację „Work&Science”.
- **Wycieczka po Białymstoku:** zwiedzanie Muzeum Pamięci Sybiru i przejazd autobusami retro z przewodnikiem.

Opracowanie: J. Lisok